

OBSAH.

✓ **Úvod.** Str. 1—4.

1. **Berní rolla z r. 1653—1655.** Str. 4—24.

(Berní rolle odměnou za šetření stavovských svobod. — Instrukce pro visitaci. — Povaha berní rolly; její rozdílnost podle krajů. — Odhad „osedlostí“; revise jeho skrze berníky. — Zásady kalkulace jejich v theorii a v praxi. — „Kraj“ a „hory“. — Otázka celkové výměry katastrální. — Otázka počtu poddaných. — Celková data.)

2. **Boj o berní rollu. Revisitace.** Str. 24—38.

(Rozdělení berně české ve vojenskou a kamerální. — Stížnosti na odhad z r. 1656. — Nové projekty r. 1665. — Boj hor a kraje. — Nová jenerální visitace. — Její zastavení. — Revisitace 1670—1682. — Rozvrat dosavadního systému.)

3. **Katastr z r. 1683—1684.** Str. 38—56.

(Úsilí krále o nápravu katastru a odklady stavů. — Krejcarová daň z korců a krav. — Katastr hr. Kinského z r. 1683. — Opravy berníků. — Druhý katastr z r. 1684. — Dva seznamy kontribuční půdy zemské. — Rozsah polí pustých a lad. — Poměr redukce osedlostí. — Data přehledná.)

✓ 4. **České daně v l. 1652—1748.** Str. 57—100.

1. Vlastní kontribuce: militare, camerale, domesticale, fortificatorium. Str. 57—66. — 2. Daně mimořádné: Donativy. — Postranní sbírky. — Daně z hlav a z jmění. Str. 66—69. — 3. Stavění rekrutů a rimont. — Břímě militarismu. — Servicie. — Mimořádné pomoci vojenské. Str. 70 až 76. — 4. Jenerální repartice. Str. 76—77. — 5. Desátek duchovenský. Str. 77. — 6. Daně nepřímé: monopol solní, daně z piva a tabáku. Str. 78—84. 7. Cla a ungelty. Str. 84—87. — 8. Menší daně nepřímé. Str. 87—88. — 9. Výnos královských panství a j. Str. 88—90. — 10. Svoloování berní a berní správa: Sněmy a sjezdy. — Recesy. — Proporce se zeměmi dědičnými. — Proporce domácí. — Berníci. — Zemský výbor. — Revise počtů. — Krajské kasy. — Assignace. — Kontrola poddanské kontribuční správy. — Exekuční řády. Str. 90—96. — 11. Hospodářství úvěrní. — Půjčky černínské. — Zastavení důchodů komorních. — Výnos Čech a celkový rozpočet státní. — Stanovisko Čechů. Str. 96—100.

5. **Prvý katastr tereziánský.** Str. 101—142.

1. Pokusy o nový systém kontribuční 1704—1710. Str. 101—105. 2. Rektifikační komise. — Vypracování formulářů přiznávacích. — Soupis panské půdy. — Nový katastr zbraní proti akcizům. Str. 105 až 112. — 3. Visitační komise. — Instrukce pro ně. — Povaha, postup a nákladnost visitace. Str. 112—116. — 4. Výsledky šetření visitačních. — Plocha berní půdy. — Berounská kalkulační zkouška. Str. 116 až 122. — 5. Postup prací v l. 1725—1747. — Konečná kalkulace. Str. 122—133. — 6. Výsledky odhadu katastrálního. — Pokles měst. —

- Daň z korce. Str. 133—136. — 7. Úpadek měst a příčiny jeho. — Berní vyssávání země české na prospěch ciziny. Str. 136—142.
6. **Desíletý recess z r. 1748.** Str. 145—198.
1. Haugwitz a jeho program. — Kritika české správy. Str. 145—148. —
 2. Nový vojenský systém Haugwitzův. — Protinávrh Harrachův. — Konference z 29. ledna 1748. — Charakteristika hr. Harracha. Str. 149 až 159. — 3. K etiologii českého a vládního stanoviska. — Vady stavovské samosprávy. — Šafgočova obrana Čech. Str. 159—164. — 4. Jednání s Čechy o první projekt recessní. Str. 164—170. — 5. Otázka židovská. Str. 170—173. — 6. Návrh nového recessu. — Finanční požadavky jeho. — Úhrada jejich. Str. 174—181. — 7. Opatření ve prospěch průmyslu a obchodu. — Závěr. Str. 181—185. — 8. Zařízení král. deputace. — Soud na ochranu poddaných. Str. 185—188. — 9. Nový řád kontribuční. Str. 188—193. — 10. Vývoj berní proporce zemí českých a rakouských 1655—1911. Str. 194—198.
7. **Druhý katastr tereziánský.** Str. 199—232.
1. Důvody nové visitace. — Návrhy Scheinerovy. — Zásady nového katastru. Str. 199—204. — 2. Postup visitace. — Kalkulační zkouška kouřimská. — Pokles osedlosti a následky jeho. Str. 204—210. — 3. Boj o městské právo a o výši tax odhadních. Str. 210—215. — 4. Dohotovnění katastru r. 1755. — Pokles osedlosti. — Volba nového divisoru. — Návrhy na přepracování kalkulace. Str. 215—221. — 5. Povaha katastru z r. 1756—1757 a odhadní sazby jeho. — Příklady z Kostecka a j. Str. 221—226. — 6. Některé úvahy všeobecné. Str. 226 až 232.
8. **Panský katastr z r. 1756—1757 (exaequatorium dominicale).** Str. 233 až 274.
1. Jak došlo k panskému katastru. — Prvé boje o odhadní sazby jeho. — Formuláře fassí z r. 1749. — První zkouška kalkulační. — Panské protesty proti přiměřenému odhadu. — Strach z visitace a jména „katastr“. — Vítězství stavů. Str. 233—242. — 2. Zkouška kouřimská a žalostný výsledek její. — Opravy Scheinerem navržené. — Doplnění zásad kalkulačních a zápis mezi dvorem a stavy o ně. — Panské výklady o nevýnosnosti panské půdy. — Dohotovnění katastru r. 1756. Str. 242—250. — 3. Vídeňské úřední úsudky o novém katastru. — Celkový výtěžek panský v zemi. — 29% daně. — Stavovská obrana katastru. Str. 250—253. — 4. Odhadní sazby katastru panského. Str. 254—258. — 5. Konečný elaborát katastrální. — Falešná fassé kostecká. — Výměra kostecké panské daně. — Srovnání s dneškem. — Zdanění záduší a obecních požitků měst poddanských. Str. 258—260. — 6. Pokud lze užiti katastru jako pramene k studiu panského hospodářství. — Jak se jeví situace v té příčině na panství kosteckém. — Vzájemné srovnání fatovaných výtěžků 28 českých dominií po jednotlivých rubrikách. — Resultáty jeho. — Výnos a cena českých velkostatků. Str. 262—267. — 7. Katastry z r. 1757 a berní ústava zemská v letech potomních. — Zmenšení daní panských novým katastrem. — Berní revoluce z r. 1763. — 66 zl. z osedlosti poddanské. — Úlevy od r. 1772. — Desíletý recess z r. 1776. — Vyloučení piva z panského katastru. — Platnost katastrů v době josefinské. — Zbytek její v letech 1792 až 1848. Str. 267—274.
9. **Číselné výsledky katastrů z r. 1757.** Str. 274—294.
1. Otázka spolehlivosti úřední statistiky katastrální. — Rozsah berní půdy v celé zemi. — Poměr rustikálu a dominikálu v celku a v jednotlivých krajích. — Poměr kultur. Str. 274—281. — 2. Složky výnosové panského hospodářství, jak se jeví po krajích. — Dávky poddanské a roboty. — Velikost selských statků po krajích. — Roboty s koni

a s voly. — Mncžství roboty podle krajů. — Počet robotníků a zalidnění země. — Roboty urbaniální. — Průměr robotní povinnosti na poddaného a celkový výtěžek její v zemi. Str. 281—289. — 3. Rozsah svedené půdy. — Poměr zdanění půdy panské a poddanské. — Poddaní platili o 128% víc než páni. — Podíl jednotlivých stavovských vrstev v dani. — Výroční úřední summáře berní a soukromé práce podobné. — Něco dat o největších poplatnících v zemi a o rozdělení majetku. Str. 289—294.

10. **Otázka reformy katastrální od r. 1757 až do katastru josefinského.** Str. 294—304.

1. Pokusy o úpravu katastrů, pochozí z r. 1757 a 1770—1771. — Návrh Světeckého r. 1777. — Kritické posudky dvorského referenta Eichlera. — Stanovisko dvorské kanceláře a Marie Terezie. Str. 294—302. — 2. Haličská úprava katastrální a počátky katastru josefinského. — Porada dvorské kanceláře o návrzích Josefových. — Změny přivedené novým katastrem v dosavadní ústavě berní. Str. 302—304.

11. **Vývoj kontribuce poddanské i panské v l. 1655—1790.** Str. 305—324.

1. Dva rejstříky osedlostní kontribuce české v l. 1655—1734. — Výklad rejstříku kosteckého. — Srovnání vývoje daně panské a poddanské 1655—1756. Str. 305—313. — 2. Výklad tří tabulek č. 15—18. — Vývoj kontribuce české v průměru zemském. Zdanění půdy dnes a v 18. stol. — Odhad státních a vrchnostenských břemen, tížících půdu selskou. — Panství s mírnější kontribucí (N. Benátky). — Panství kontribucí přetížené (Kost). Str. 313—324.

Dodatky a opravy. Str. 325—334.

Rejstřík. Str. 335—360.

* * *

Přílohy mimo text: tabulky č. I—II, č. III—IV (dva listy) při str. 32
tabulky č. X, XII—XIII (dva listy) při str. 272
tabulky č. XIV—XV (dva listy) při str. 320
Mapa krajského rozdělení Čech v l. 1751—1849 při str. 288

Převod stránek této knihy na otisk v „Čes. Čas. Hist.“:

Str. 1—56	= str. 1—56	ČČH. XIX. (1913)
„ 57—100	= „ 149—192	„ „ „
„ 101—144	= „ 301—344	„ „ „
„ 145—198	= „ 20—73	„ XX. (1914)
„ 199—232	= „ 263—296	„ „ „
„ 233—304	= „ 397—468	„ „ „
„ (305—334)	bude otištěno v I. sv. XXII.	[1916]

